

Årsberetning for 2011

Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Skanderborg Kommune

Danmarks Naturfredningsforening i Skanderborg Kommune har omkring 1800 medlemmer, og det er over 3% af kommunens indbyggere. Det hører til en af de højeste medlemstal i Danmark. Hertil må man så lægge, at et medlem ofte repræsenterer en familie, så det reelle medlemstal er højere. Der er ingen tvivl om, at det er interessen for den unikke natur i kommunen, der er årsag til, at vi har så stor en opbakning.

Bestyrelsen har bestået af 15 ordinære medlemmer, 3 suppleanter og 1 ad hoc medlem.

Bestyrelsen konstituerede sig med Olaf Møller som formand, Niels Thernøe som næstformand og Axel Bang som sekretær.

Der er blevet afholdt 10 bestyrelsesmøder siden Årsmødet 2010. De fleste møder er blevet afholdt i Kirkecentret i Skanderborg. Mødet i maj blev holdt hos Aksel Bang ved Kollens Mølle.

Man kan sige, at bestyrelsesarbejdet er en noget blandet landhandel, som det vil fremgå af det følgende.

Der blevet gennemført ca. 10 ture fordelt over hele kommunen. De fleste har været velbesøgte og har givet omtale i pressen. Især fugleture og svampeture er populære. Denne aktivitet vil vi prøve at udvikle yderligere i det kommende år. Jeg synes vi mangler en løvfaldstur. Naturen er virkelig smuk sidst i oktober.

Foreningen blev grundlagt for 100 år siden med det formål at sikre Københavns befolkning adgang til Øresund nord for København og den blev sikret vha. fredninger. Siden fik vi ret til at rejse fredninger. Det er vi den eneste ngo organisation i verden, der har ret til. Retten er blevet angrebet flere gange, men vi har den stadig, vel fordi vi arbejder meget seriøst med sagerne.

Fredninger giver stadig meget arbejde for bestyrelsen, fordi vi har mange store landskabsfredninger i kommunen. Vi deltager aktivt i Fredningsnævnets sager ved at deltage alle nævnets besigtigelser. Der søges om mange dispensationer fra fredningerne og vi prøver at påvirke nævnet, så naturen og det smukke landskab bevares. Nævnet er heldigvis enig med os, så vi ikke har ikke være nødsaget til at klage over nævnets afgørelser.

Nogle gamle fredninger er efter vores opfattelse mangelfulde. Det gælder f.eks. fredningerne omkring Stilling/Solbjerg Sø. Her fik man ikke en sti omkring søen med i fredningen. Det har vi forsøgt at råde bod med frivillige aftaler, men vandt ikke gehør hos alle lodsejere. Vi synes det vil være til stor glæde for dels den lokale befolkning men også for ude fra kommende. Se bare Årslev Engsø og Egå Sø. Vi arbejder derfor for at udvide fredningen med en stiforbindelse rundt om søen. Den vil nogle steder gå tæt ved søen, men andre steder kommer man op i landet og får en flot udsigt. Den vil også skabe bedre forbindelser til de statsejede arealer ved søen.

Vi har deltaget i et stiprojekt omkring den genoprettede Lyngbygård Å nord for Skovby. Det ser nu ud til, at man er ved at komme overens med lodsejerne, så projektet kan gennemføres.

Vi foreslog Naturstyrelsen i Silkeborg, som står for skovrejsningen ved Anebjerg, at man fik en sti mellem Stilling Sø og Skanderborg Sø. Det er nu muligt at gå fra Skanderborg Sø ved Vestermølle og via sporet langs Sønderbækken, gennem skovrejsningsområdet til Pilbrodalen

og ned til Stilling Sø. Det er meget afvekslende tur, hvor man kan følge med i den nye skovs udvikling.

Vi har konstateret, at fredningsbestemmelserne visse steder er overtrådt, og her har vi klaget til kommunen. Vi må desværre konstatere, at nogle af disse klager har ligget endog meget lang tid i en eller anden bunke. Vi har prøvet at rykke, men får at vide, at det er et spørgsmål om prioritering. En ulovlig anbragt jernbanevogn i fredning er blevet anmeldt til politiet. De har været 3 år om at få sagen igennem retssystemet. Så nogle gange må man sande, at ting ta'r tid.

Skanderborg er verdensmester i udvikling af "Grønne Partnerskaber". Det er projekter, der skal øge adgangen til og give ny oplevelse i naturen. Det er samarbejde mellem DN, kommunen, Naturstyrelsen og Friluftsrådet som de faste medlemmer. Desuden har beboerforeninger, orienteringsløbere og mange andre deltaget i de enkelte projekter. I år har vi færdiggjort anlægget af en strand ved Vædebro, opholdsarealer og bådebroer ved Emborg Bro, spor i landskabet og shelters ved Ejer Bavnehøj og sidst blev StoRYturen i Ry og stierne i Siim Skov indviet. Her er det muligt, at lave orienteringsløb og skattejagt med sin mobiltelefon og 2d-koder.

Med de samme partnere arbejder vi med et stiforløb mellem Ry og Silkeborg på nordsiden af søerne. Første etape bliver en bro over Mariemunde, udløbet fra Knud Sø, og en sti langs banen til parkeringspladsen ved Birkhedevej. Her deltager Kvickly, der har doneret over 800.000 kr. til broen. Stien og broen vil gøre det muligt at gå fra Siimtoften over til Alling Vest fredningen og videre til Laven. Det bliver en fantastisk smuk tur gennem en meget varierende natur.

Et andet projekt, som vi nok vil tage hul på inden længe, er adgangsforhold og formidling omkring Mossø. Her er der sket meget, som ikke fremgår af de nuværende kortbord, der stammer fra Amternes tid. Ved Fuldbro Mølle, deltager vi et projekt, der skal fjerne opstemningen, således at vandet får frit løb, så fiskene også kan komme fra Mossø og op i Skanderborg Sø.

Vi forsøger at deltage i alle møder om udviklingen i Skanderborg Kommune, dels for at følge med i, hvad der sker, men også for på et tidligt tidspunkt at kunne ændre på forhold, som vi finder vil skade naturen.

Kommunen har store ambitioner med hensyn til erhvervsudvikling, men samtidig vil den bevare eller forbedre naturforholdene. Det er ikke altid let at forene de to forhold. Vi i DN mener, at kommunen bør være meget kræsen mht. til valg af virksomheder, der kan bygge nyt. Man bør satse på virksomheder, der kræver lidt plads og samtidig kan præsentere et byggeri, der tilpasses naturen. Vi ses jo helst, at det ikke kan ses, men det er desværre de færreste virksomheder, der ønsker at være usynlige.

Vi følger motorvejsplanerne nord for Herskind nøje. Nogle af de foreslåede vejføringer vil ødelægge rigtig gode naturområder. Vi er heldigvis godt repræsenteret i de nordlige områder.

Ligeledes følger vi planerne om placeringen af vindmøller nøje. DN går ind for vindmøller, men de skal placeres, så de ikke skæmmes naturen.

DN arbejder for, at der skabes mere sammenhængende natur i Danmark. På grund af veje og bebyggelser bliver naturen mere og mere fragmenteret. Vi ønsker derfor, at der skabes korridorer mellem naturområder. Vi har tidlige påpeget muligheder for at skabe korridorer i kommunen. I vores oplæg til "Fremtidens natur i Skanderborg Kommune" gjorde vi opmærksom på området omkring Randersvej nord for Stilling, hvor man kunne forbinde Jeksenfredningen med Illerup Ådal. Ligeledes kunne man forbinde Skanderborg Sø med Mossø, et Natura 2000 område, dels ved Vestermosen i Vrold og dels via Vrold Sø, Tåning Sø og Å.

Den første af disse to muligheder vil blive stærkt forringet af den erhvervspark, som man vil bygge mellem Vestermosen og motorvejen. Den anden er også under angreb af de aktiviteter Smuk Fest vil afholde på området mellem Horsensvej og søen. Vi synes det er helt urimeligt, at man nu ønsker en musikscene uden for festivalområdet i Dyrehaven. Der er musikscener nok i Dyrehaven og en af disse må kunne bruges til den udvidede festival. Vi har været åbne for en overnatningsplads og parkering på området men høj musik og stærkt lys vil skade dyrelivet i området.

Der er udarbejdet to konsulentrapporter for området, og de kommer til hver sin konklusion på trods af, at de bygger på de samme basisoplysninger. Her mener vi, at enhver tvivl og usikkerhed bør komme naturen til gode. Vi mener også, at søbeskyttelseslinjen på 150 m skal respekteres. Vi er meget spændte på, hvad kommunen vil tillade i den lokalplan for området, som de har bebudet vil komme. Vi vil gøre, hvad vi kan for at friholde den vigtige korridor mellem de to store søer for forstyrrende aktiviteter.

Igen i år deltog vi den landsdækkende affaldsindsamling. Jeg må desværre konstatere, at det blev en succes, idet vi fandt meget affald, især dåser, både med og uden pant. Det er åbenbart svært at vænne folk af med den dårlige vane, det er, bare at smide affald ud af vinduet.

DN har været repræsenteret i kommunens Grønne Råd og i Brugerrådet for Gudenåen.

Vi har i årets løb modtaget henvendelser fra medlemmer, som vi efter bedste evne har forsøgt at rådgive.

Dette har ikke været en udtømmende beretning om, hvad bestyrelsen har arbejdet med, men nogle af de væsentligste områder. Mange sager vil fortsætte ind i det nye år, så bestyrelsen er ikke bange for at blive arbejdsløse eller overflødige.

Jeg vil slutte med at takke Skanderborg Kommune for et godt samarbejde. Især for medarbejdernes imødekommenhed ved henvendelser. Og ikke mindst vil jeg takke bestyrelsen for det gode sammenhold, vi har haft, og den gode ånd, vi har arbejdet for naturens sag i.

8. november 2011

Olaf Møller